

KARŞI OY YAZISI (II)

● Karşılıklılık ilkesine göre Alman uyruklu davacının MK.'nun 639/2. maddesi uyarınca zilyedlikle taşınmaz kazanması mümkün değildir. Sayın Üye Cahit Nalbantoğlu'nun sadece bu hususa ait düşüncesine aynen katılıyorum. Mahkeme kararının bu nedenle onanması görüşümdedir.

Fahri İLDİZ
Üye

Y. 2. H. D. (*)
E. 1986/9054
K. 1986/9637
T. 3.11.1986

KAYYIMLIĞIN KALDIRILMASI
YABANCI UYRUKLUNUN MİRASI

Dimitrula ve arkadaşları ile Maliye Hazinesine izafeten İstanbul Defterdarlığı ve kayyım avukat İbrahim aralarındaki kayyımlığın ref'i davasına dair verilen 17.3.1986 tarih ve 303-195 sayılı hükmün, Dairenin 2.6. 1986 gün ve 5422-5734 sayılı ilâmıyla onanmasına karar verilmişti. Adı geçen kararın düzeltilmesi Hazine tarafından istenilmekle; evrak okunup, gereği görüşülüp düşünüldü :

Davacılar Türkiye'de bulunan taşınmazın tapu kaydına göre mâlik görünen Yunan Uyruklu olan şahsın mirasçıları olduğunu ileri sürerek MK.'nun 377. maddesi uyarınca kayyımlığın kaldırılmasını istemişlerdir. Gerçekten davacıların miras bırakanlarının mirasçısı oldukları açık bir deyimle miras bırakana ait taşınmazı iktisap eylemleri mümkün bulunduğu takdirde kayyım gerekliliğinden mal idaresi için tayin olunan kayyımlığın mahkemece kaldırılmasına karar verilebilir. Bu itibarla olayda, en evvel davacıların miras yolu ile davaya konu taşınmazı iktisap etmelerinin mümkün olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir. İdaresi için kayyım tayin olunan taşınmazın Türkiye'de bulunduğu anda mâlik görünen Dimitri Gigaskis'in Yunan Uyruklu olup 9.12.1961 tarihinde öldüğünde ve sulh mahkemesince miras bırakanın ve mirasçılarının bilin-

(*) Y.K.D. C: XIII S: 5 MAYIS 1987

mediğinden ve bu sebeple 23.9.1983 tarihinde kayyım tayinine karar verildiğinde uyumsuzluk yoktur. Uyumuzluk vekâletnamelerle dava açılmış bulunmasına göre davacı görülen kişilerin gerçek irs ilişkisi ile iddia olduğu gibi miras bırakanın yakınları ve mirasçısı olup olmadığında ve bu mirasçılarının miras bırakanın taşınmazını mirasçı olarak iktisap edebilip edemeyeceğindedir.

Miras bırakan her ne kadar Yunan Uyruklu olarak ölmüşse de mirasçılarının Türk Uyruklu olması hali de miras bırakana ait Türkiye'de bulunan bir taşınmazı iktisap eylemleri mümkün bulunduğundan dava haklarının kabulü gerekir. Ancak olayda mirasçı olduklarını iddia edenlerin hiçbirisinin Türkiye'de oturmadığı ve yabancı uyruklu oldukları anlaşılmaktadır. Davacılarından bir kısmının Yunanistan'da olup Yunan Uyruklu bulunduğu da tartışmasızdır. Diğer mirasçılarının vekili olarak hareket eden Nicolos'un ise dosyadaki belgelere göre halen Amerikan Vatandaşı olduğu davacı Dimitrula'nın da Türkiye'de nüfusa kayıtlı olduğu anlaşılmaktadır. Oysa olayda önemli olan miras bırakanın öldüğü 9.12.1961 tarihinde davacıların hangi devletin uyrukluğunda olduğudur. Zira, yabancıların miras haklarının tayininde taşınmazın Türkiye'de bulunması sebebi ile Türk hukukunun uygulanması gerekecektir. 2644 sayılı Tapu Kanununun 35. maddesi uyarınca bir yabancıların Türkiye'de bulunan bir taşınmazı miras yolu ile kazanması müteakabiliyet esası ile sınırlandırılmıştır. Şayet miras bırakanın öldüğü tarihte mirasçı olduğunu iddia eden kişiler karşılıklı anlaşmanın yapılmadığı bir devletin uyrukluğunda iseler, Türkiye'deki taşınmazı miras yolu ile iktisap eylemleri mümkün değildir. Aksi takdirde irs bakımından mirasçı olmakla beraber taşınmazdaki miras payını da iktisap edeceklerinden taşınmaz açısından mirasçı kabul edilmeleri gerekecektir.

İrs ilişkisini belirten veraset belgesi Türkiye'deki taşınmazın mirasçı olarak iktisabı yeterli bir belge değildir. Yunan Uyruklu mirasçılarının istediği veraset belgesi verilirken Türkiye'deki taşınmazları iktisap edip edemeyeceği hususlarının bu veraset belgesinde belirtilmiş olması gerekirdi (Y. 2. Hukuk Dairesi'nin 13.5.1976 tarih ve 389/4138). Onun için böyle bir açıklamayı ihtiva etmeyen veraset belgesi davacıların mirasçı olduklarının kabulü için yeterli değildir.

Bu itibarla davacıların gerçekte kim olduklarının ve miras bırakanın ölümü hangi devletin uyrukluğunda olduğunun ve o devletlerle Türk Devleti arasında Tapu Kanununun 35. maddesinde öngörülen karşılıklı anlaşma olup olmadığının ve davacılarından Türk Tabiiyetinde iken Yunanistan veya başka bir devlet uyrukluğunda geçenler varsa bunların Türk Vatandaşlığı'ndan ne suretle ve hangi tarihte çıktığının resmi merciler

aracılığı ile belirlenmesi ve yukarıda sözü edilen Türk hukuku çerçevesinde durumun değerlendirilerek sonucu uyarınca karar verilmesi gerekir. Bu yön gözetilmeden eksik inceleme ve araştırma ile hüküm verilmiş olması usûl ve kanuna aykırıdır. Bu itibarla kararın bozulması gerekirken, bu yön temyiz incelenmesi sırasında gözden kaçmış olmakla bu kerre karar düzeltme isteğinin kabulü ile onama kararının kaldırılması ve açıklanan sebeplerle hükmün bozulması gerekmiştir.

Sonuç: HUMK.'nun 440 ve 442. maddeleri gereğince karar düzeltme isteğinin kabulü ile onama kararının kaldırılmasına ve hükmün yukarıda açıklanan sebeplerle (**BOZULMASINA**), 3.11.1986 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY YAZISI

● Onama ilâmındaki sebep ve düşüncelerle karar düzeltme isteğinin **reddi** düşüncesindeyiz. Bu itibarla çoğunluğun bozma görüşüne katılmıyoruz.

Esat ŞENER
Başkan

Namık Kemal YALÇINKAYA
Üye

Y. 8. H. D. (*)
E. 1986/9205
K. 1986/10516
T. 3.11. 1986

KAZANDIRICI ZAMANAŞIMI ZİLYETLİK YASALAR GEREĞİ DEVLETE KALAN TAŞINMAZLAR

H. İbrahim vekili ile Hazine vekili, dahili davacılar Hatice ve müşterekleri aralarındaki tapu iptali ve tescil davasının kabulüne dair, (**Kayseri Birinci Asliye Hukuk Hâkimliği**)nden verilen 15.7.1986 gün ve 309/507

(*) Y.K.D. C: XIII. S: 1 OCAK 1987

sayılı hükmün Yargıtay'ca incelenmesi Hazine vekili tarafından süresinde istenilmiş olmakla; dosya incelendi, gereği düşünüldü :

Dava konusu taşınmazın firari ve yitik Ermenilerden kaldığı ve onların terk ettiği yer olduğu hususunda taraflar arasında uyuşmazlık bulunmamaktadır. Mahkemece firari ve yitik kişilere ait olan bu taşınmazın önce göçmen Arnavut İbrahim'i tahsis edildiği ve ondan da davacının miras bırakanın satıcılarına geçtiği ve miras bırakanın ölümünden sonra yapılan taksim sonucu davacıya isabet ettiği kabul edilerek iptal ve tescile karar verilmiştir. 1617 sayılı Toprak ev Tarım Reformu Öntedbirler Kanununun 20. maddesi ile değişik 766 sayılı Tapulama Kanununun 33. maddesinin son fıkrası hükmüne göre, kanunlar gereği Devlete kalan taşınmazların tapulu veya tapusuz olsun zilyedlik ve zamanaşımı yoluyla kazanılması mümkün bulunmamaktadır. Şayet taşınmaz Hazine tarafından birisine tahsis edilmiş ve tahsis işlemi tamamlanmamış ise böyle bir taşınmazın zamanaşımı yoluyla kazanılması mümkün bulunmaktadır. Yargıtay'ın bu doğrultudaki görüşü istikrar kazanmış bulunmaktadır. O halde mahkemece yapılacak iş; dava konusu taşınmazın hadisede davacıların ileri sürdükleri gibi göçmen Arnavut İbrahim'e resmi biçimde verilip verilmediğini araştırmak ve buna göre bir karar vermektir. Bu yön iskân dairesinden sorulmak suretiyle tesbit edilebilir. İdarece yapılmış tahsise ilişkin bir işlem varsa safahatının ve ne şekilde sonuçlandırıldığı, işlemin ne durumda olduğunun İskân Dairesi'nden sorulması gerekir. Bu yönün sadece şahadetle çözümü mümkün bulunmamaktadır. Az önce açıklandığı gibi resmi bir işleme tevessül edilmiş bulunması ve fiilen tahsisin yapılmış olması yeterli olabilir. Bu yön mahkemece gerektiği şekilde araştırıldıktan sonra uyuşmazlığın esası hakkında bir karar verilmesi gerekirken bunlardan zuhul ve eksik inceleme ile hüküm verilmesi isabetsiz ve Hazinenin temyiz itirazları yerinde olduğundan kabulü ile hükmün (**BOZULMASINA**), 3.11.1986 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.